

שומעים חזק - קואופרטיב הגברה

:: ראיון עם גיל מושקוביץ

על רקע מציאות ישראלית בה הקואופרציה הפכה - במהלך חד בקיצוניותו - מצורה רווחת של התארגנות עסקית, קהילתית וצרכנית, לתופעה נדירה, קם לו קואופרטיב ההגברה 'שומעים חזק'. ניסיונו - להציג מודל בר קיימא של דמוקרטיה בשוק העבודה. האם יתכן שהוא (יחד עם יסו"ד, וקואופרטיבים נוספים) חלק ממגמה של חזרה אל הקואופרציה?

ספר על עצמכם, איך התחלתם ואיך הגעתם לתחום הקואופרציה.

כולנו חברים בתנועת הבוגרים של השומר הצעיר. זמן רב היה לנו ברור שיש צורך להרחיב את תחומי העשייה והפעילות. הישארות בתחום הבלעדי של חינוך הייתה גורמת לנו לאבד חברים רבים וטובים שלא מוצאים את עצמם בעולם החינוך וגם הייתה מקשה על היכולת לפתח עצמאות כלכלית כקבוצות וכתנועה. התחלנו לבנות את 'שומעים חזק' ברגע שנפגשו כמה חברים בעלי ניסיון וידע בתחום הסאונד והתאורה שחלמו לפעול יחד בתחום מתוך התנועה ולא מחוצה לה. מכאן פנינו לתהליך של למידה וחשיבה על המבנה החברתי-כלכלי של היוזמה ועד מהרה התגלגלנו לעולם הקואופרציה. חשוב לציין שתנועת הבוגרים של השוה"צ עדיין איננה גוף רשמי או יישות משפטית ברורה. שלא כמו תנועות הבוגרים האחרות (הנוער העובד והלומד והמחנות העולים) אשר כלכלתן מבוססת על משקי הקיבוצים התנועתיים או על עמותת גג ('דרור ישראל'), אצלנו המצב עוד הרבה יותר בוסרי ואנרכי. לכן הקואופרציה נראתה בעינינו כמענה הולם לרצון ליצור גוף כלכלי בבעלות חבריו אשר משתייכים לקומונות שונות במקומות שונים בארץ.

איך עולה ההיבט הקואופרטיבי בעבודה שלכם: איך היותכם קואופרטיב הופך אתכם שונים בהתנהלותכם מסתם חברת הגברה?

בתהליך העיצוב הרעיוני שעברנו בחודשים הראשונים הגענו למסמך עקרונות די מקיף אשר מכיל כמה וכמה היבטים אך כדי לתמצת נדמה לי שניתן לסמן שני עקרונות עיקריים שמייחדים אותנו מסתם חברת הגברה; דמוקרטיה ושוויון ערך העבודה. הדמוקרטיה מקבלת ביטוי כמעט בכל היבט של פעילותנו. אסיפת כלל חברי הקואופרטיב (14 חברים) היא הגוף העליון אשר נפגש אחת לחודש חודשיים, מקבל החלטות כלכליות וערכיות ומתווה את מדיניות הקואופרטיב. זהו גם הגוף אשר בוחר את מנהיגות הקואופרטיב: יושב ראש אסיפה אשר נבחר בשלב זה לתקופה של שנה

הרעיון הוא שיום עבודה של חבר קואופרטיב הוא שווה ערך בעיניו בין אם הוא הנדסאי סאונד מוסמך או סבל ומגביר מתלמד. זה אמנם לא פשוט לשנות את המבנים המחשבתיים שכל כך מושרשים אצל כולנו אבל זה הניסיון שלנו לצאת נגד שיטת השוק.

כמעט אף אחד לא האמין
לפני ארבע שנים שניתן
להזיז משהו ביחסי העבודה
בישראל והיום אנו עדים
לתכונה מבנית, ציבורית
ומשפטית אדירה שמטלטלת
לחיוב את כל המערכת.
אני מעריך שגם בתחום
הקואופרציה עוד נכוננו לנו
הפתעות טובות.

עד להחלפתו או בחירתו מחדש וצוות פעיל
מצומצם (5 חברים) אשר מוביל את העבודה
השוטפת על בסיס שבועי. כמובן שבפועל
מתקיימת גם חלוקת תפקידים וכאשר אנו
יוצאים לאירוע ברור מי מרכז אותו ומקבל
את ההחלטה האחרונה בזמן אמת. לאורך
זמן, העיצוב וההובלה של 'שומעים חזק'
מאפשרים לכל חבר לבחור ולהיבחר באופן
שוויוני. מעבר למבנה הארגוני, אנחנו משקיעים
מאמצים בתרבות דמוקרטית של עדכון ושיתוף
במידע ובחתימה לשיח ער בין החברים. תודות
לרשימות הדיוור האלקטרוניות הדבר נעשה קל
גם כשלא גרים באותו מקום. מבחינת שוויון
ערך העבודה, הרעיון הוא שיום עבודה של
חבר קואופרטיב הוא שווה ערך בעינינו בין
אם הוא הנדסאי סאונד מוסמך או סבל ומגביר
מתלמד. זה אמנם לא פשוט לשנות את המבנים
המחשבתיים שכל כך מושרשים אצל כולנו
אבל זה הניסיון שלנו לצאת נגד שיטת השוק.
בזמן שזו מתמחרת את עבודתם של אנשים
שונים בפערים קיצוניים היא גם יוצרת הפנמה
של ריבוד, התנשאות ונחיתות שמקשים על
בני אדם לראות את עצמם כשווים וכבעלי
עניין משותף. אנחנו מנסים לבוא ולומר שיש
ערך לעבודה המשותפת שלנו ולתוצריה ואלו
המרכיבים העומדים מאחורי הצעות המחיר
שאנו נותנים ללקוחות. זאת יומרה לא פשוטה
אשר לאורך זמן תדרוש מאיתנו לשמור על
לכידות חברתית ורעיונית וגם על כלכליות.

האם אתם רואים את הקואופרציה כחלק
מתפיסת עולם סוציאליסטית/סוציאל -
דמוקרטית? מה מקומה שם?

בהחלט. לקואופרציה יש ערכי עומק של
דמוקרטיה ישירה והשתתפותית והיא מבוססת
על רעיונות סוציאליים מובהקים. כדי לקיים
חברה סוציאל-דמוקרטית לא מספיק להעלות
את המפלגות הנכונות לשלטון. צריך גם
לשנות בהדרגה את אורחות חיייהם של בני
ובנות החברה. חברות בקואופרציה משמעה

גיל מושקוביץ הוא
חבר גרעין נמרוד
בקיבוץ פלך,
עובד במחלקת
בוגרים של השומר
הצעיר ולומד
באוניברסיטת חיפה
בתוכנית חכמ"ה
ובמסלול לחינוך.

קצה הקרחון

"נושא בחירת מוצר תוכנה במשרד ממשלתי הוא שקוף. מרגע שמשרד
רוצה להתקשר עם גוף מסוים זה מפורסם ברשת האינטרנט וכל מי
שיש לו עניין להתחרות ולהציע את עצמו מוזמן לעשות זאת". (דהמרקר, 10.5.23)
זה התירוץ של האוצר להזנחת הקוד הפתוח. בתרגום לעברית - אנחנו נקנה
מהשוק הפרטי, לא משנה ממי. מה שאסור הוא שהממשלה תקח אחריות על
המוצר, גם אם כך הוא יהיה בחינם.

**שומעים חזק מציעים
שירות ברמה
סקצוועית גבוהה.**

**כל עבודה שתתקבל
תעזור להם להתחוק
ולהיבנות.**

פרטים ליצירת קשר:

שאול סלוצקי -
טל': 0508594527
מייל: shaul@sound-coop.com

גיא טלסניק -
טל': 0526719030
מייל: guy@sound-coop.com

כתובת אתר הבית של שומעים חזק
<http://sound-coop.com>

השתתפות באורח פעיל במערכת חיים
דמוקרטית אשר דורשת מהאדם מעורבות
ומאפשרת לו יותר ויותר שליטה על תחומים
בחיייו. לעיתים בהיבטים צרכניים אך לעיתים
אף בכל תחום פעילותו המקצועית והיצרנית.
אם היום ברורה לנו החשיבות של ארגוני
עובדים חזקים ודמוקרטיים כדי לאפשר
לאנשים שליטה בחייהם ודאגה לזכויותיהם,
הקואופרציה עושה דבר דומה אך חוסכת מאבק
אחד מרכזי - המאבק מול המעסיק - ומפנה את
החברים בה ליצירה ועיצוב משותפים. כמובן
שהיום קשה לראות את זה כדבר אפקטיבי מול
תאגידי הענק הקפיטליסטיים ומול ריכוזיותו
המתפרעת של ההון אבל מרחב הולך וגדל
של עשייה קואופרטיבית יכול להוות חיזוק
מורלי וארגוני עבור כל קואופרטיב בודד (ולא
חסרות דוגמאות בעולם. מונדרגון בספרד
למשל). מפניות רבות שקיבלנו אני משוכנע
שבישראל יש צמאון רב לתחום הזה והוא
יתפוס תאוצה בשנים הקרובות. כמו שכמעט
אף אחד לא האמין לפני ארבע שנים שניתן
להזיז משהו ביחסי העבודה בישראל והיום
אנו עדים לתכונה מבנית, ציבורית ומשפטית
אדירה שמטלטלת לחיוב את כל המערכת. אני
מעריך שגם בתחום הקואופרציה עוד נכוננו
לנו הפתעות טובות.